

Αριθμ. Πρωτ.:789/169/41444

Αθήνα, 11 Ιουνίου 2025

## ΕΞΑΙΡΕΤΙΚΑ ΕΠΕΙΓΟΝ

**ΠΡΟΣ:**

Τον Υπουργό Ανάπτυξης

κ. Π. Θεοδωρικάκο

Τον Γενικό Γραμματέα Εμπορίου

κ. Σ. Αναγνωστόπουλο

**ΚΟΙΝ.:** Ι] Υπ. Υποδομών & Μεταφορών

Υπόψη

Α) Υπουργού, κ. Χρ. Δήμα

Β) Υφυπουργού, κ. Ν. Ταχιάου.

ΙΙ] ΕΑΔΗΣΥ

Υπόψη

Προέδρου κας Ν. Θεοτοκάτου

**ΘΕΜΑ:** Μέρος Β «Προετοιμασία και Ανάθεση Δημοσίων Συμβάσεων και έννομη προστασία στον τομέα των Δημοσίων Συμβάσεων» του υπό δημόσια διαβούλευση Σχεδίου Νόμου του Υπουργείου Ανάπτυξης με τίτλο «Αναμόρφωση του πλαισίου για την επαγγελματική κατάρτιση υπαλλήλων που χειρίζονται δημόσιες συμβάσεις, του πλαισίου για την προετοιμασία και την ανάθεση δημοσίων συμβάσεων και την έννομη προστασία στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων, του πλαισίου εθνικών υποδομών ποιότητας και του πλαισίου ίδρυσης, επέκτασης και εκσυγχρονισμού των μεταποιητικών δραστηριοτήτων στην Περιφέρεια Αττικής»

Κύριοι,

Με μεγάλη έκπληξη διαβάσαμε τις προβλέψεις του Β Μέρους του εν θέματι υπό διαβούλευση νομοσχεδίου αρμοδιότητας του Υπουργείου σας, και διαπιστώσαμε την πρόθεση σημαντικών -δυσμενών- επεμβάσεών σας επί υφιστάμενων προβλέψεων στον τομέα της έννομης προστασίας των Δημοσίων Συμβάσεων, χωρίς να έχει προηγηθεί - έστω και μία στοιχειώδης - ενημέρωση των εκπροσώπων των οικονομικών φορέων που εκτελούν τις δημόσιες συμβάσεις έργων στην χώρα, τομέας που, κατά τεκμήριο, απορροφά το μεγαλύτερο ποσοστό των δημοσίων επενδυτικών δαπανών.

Περαιτέρω, ιδιαίτερα δυσάρεστη εντύπωση προκαλεί η συνολική προσέγγιση που υιοθετείτε και προτείνετε για τη διαδικασία προσφυγής ενώπιον του αρμόδιου δικαστηρίου κατά αποφάσεων της ΕΑΔΗΣΥ αφού οι προτάσεις τροποποιήσεων τείνουν ενδεχομένως να καταστήσουν ανέλεγκτες τις παρανομίες, φωτογραφικούς όρους, απευθείας αναθέσεις σε δημόσια έργα, προμήθειες και υπηρεσίες που κάνουν οι Δημόσιες Αρχές και τις οποίες οι Εργοληπτικές Οργανώσεις μας έχουν κατ' επανάληψη αναδείξει με την αλληλογραφία τους.

Συγκεκριμένα επισημαίνουμε -κατ' ελάχιστο - τα ακόλουθα αναφορικά με τα άρθρα 23 και 30 του υπό διαβούλευση νομοσχεδίου:

#### 1. Μείωση προθεσμίας προσβολής της διακήρυξης

Στο άρθρο 23 «Προθεσμία για την άσκηση προδικαστικής προσφυγής» προβλέπεται τροποποίηση άρθρου 361 ν. 4412/2016 σύμφωνα με την οποία η προθεσμία προσβολής της διακήρυξης περικόπτεται σε 15 ημέρες από τη δημοσίευση (αντί για 25 ημέρες που είναι στην πράξη σήμερα).

Η ρύθμιση αυτή θα έχει ως αποτέλεσμα πάρα πολλές διακηρύξεις με παράνομους, φωτογραφικούς όρους να προχωρούν χωρίς να υπάρχουν ικανά χρονικά περιθώρια για την προβολή τους.

#### 2. Υπερβολική αύξηση παραβόλου (άρθρο 30) – Αντικίνητρο προσφυγής

Η προτεινόμενη αύξηση του παραβόλου από 0,1% σε 0,5% της εκτιμώμενης αξίας της σύμβασης, με κατώτατο όριο τα 1.500 ευρώ (από 500) και ανώτατο τα 50.000 ευρώ (από 5.000), συνιστά πενταπλασιασμό έως δεκαπλασιασμό του κόστους δικαστικής προστασίας.

Οφείλουμε να θυμίσουμε ότι το παράβολο των €50.000 παλαιότερα είχε κριθεί ως αντισυνταγματικό με την ΕπΑν ΣτΕ 136/2013, που είχε εκδοθεί επί πιλοτικής δίκης. Προφανώς με την τροποποίηση που προτείνετε σήμερα, κατά μείζονα λόγο, είναι αντισυνταγματικό, αφού το υπερβολικό παράβολο για την άσκηση της αιτήσεως ακυρώσεως προστίθεται στο παράβολο της προδικαστικής προσφυγής ενώπιον της ΕΑΔΗΣΥ που τότε δεν υπήρχε.

Η ρύθμιση αυτή:

- Αντιβαίνει στην αρχή της αναλογικότητας και του σεβασμού της αρχής της πρόσβασης στη δικαιοσύνη (άρθρο 20 Συντ. και άρθρο 6 ΕΣΔΑ),
- Παραβιάζει τις δικονομικές ενωσιακές Οδηγίες περί δημοσίων συμβάσεων, οι οποίες επιτάσσουν την παροχή αποτελεσματικής δικαστικής προστασίας κατά το στάδιο που προηγείται της σύναψης μιας δημόσιας σύμβασης (έργου, υπηρεσίας, προμήθειας). Η παραβίαση αυτής της ενωσιακής επιταγής ενδέχεται να προκαλέσει σοβαρά κωλύματα κατά την ανάθεση των δημοσίων συμβάσεων και την εκταμίευση των ενωσιακών κονδυλίων.
- Καθιστά υπερβολικά ακριβή την δικαστική προστασία και λειτουργεί αποτρεπτικά για μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις (ΜΜΕ), που αποτελούν τη ραχοκοκαλιά της οικονομίας και τις οποίες τόσο οι πολιτικές της ΕΕ όσο και αυτές της κυβέρνησης φιλοδοξούν να στηρίξουν,
- Δημιουργεί ανισότητες μεταξύ φορέων, καθώς προνομιακή παραμένει η θέση των οικονομικά ισχυρότερων.

### 3. Απαράδεκτο λόγω μη κοινοποίησης εντός 2 ημερών (άρθρο 30) – Δικονομικός φορμαλισμός

Η πρόβλεψη ότι η αίτηση ακύρωσης απορρίπτεται ως απαράδεκτη αν δεν κοινοποιηθεί εντός 2 ημερών από την έκδοση της σχετικής πράξης του δικαστηρίου δημιουργεί:

- Παγίδες τυπικότητας, σε βάρος της ουσίας της προσφυγής,
- Αυξημένο διοικητικό και οικονομικό βάρος στους διαδίκους για άμεση εκπλήρωση των διατυπώσεων, ακόμα και για λόγους που δεν ελέγχουν (π.χ. καθυστερήσεις κοινοποιήσεων ή φορτωμένο πρόγραμμα γραμματειών),
- Κίνδυνο στέρησης του δικαιώματος δικαστικής κρίσης για λόγους μη ουσιαστικούς.

### 4. Κίνδυνος επιπλέον επιβαρύνσεων έως 2% της αξίας (άρθρο 30) – Πιθανότητα κατάχρησης εκ μέρους των Δικαστηρίων

Το Δικαστήριο μπορεί πλέον να πολλαπλασιάζει το συνολικό παράβολο έως 2% της εκτιμώμενης αξίας της σύμβασης, σε περιπτώσεις που κρίνει μια αίτηση «προδήλως απαράδεκτη ή αβάσιμη».

Η ρύθμιση αυτή:

- Εισάγει οικονομική ποινή και δημιουργεί φόβο αποτροπής ακόμα και για αιτούντες με σοβαρούς λόγους,
- Δημιουργεί ανασφάλεια δικαίου καθώς τα όρια μεταξύ απόρριψης ως αβάσιμης και πρόδηλης αβασιμότητας, είναι πλέον δυσδιάκριτα και αμφίσημα
- Δεν προβλέπει κριτήρια αντικειμενικά ή εξατομικευμένη αιτιολόγηση για τον πολλαπλασιασμό του κόστους, με συνέπεια τον κίνδυνο αυθαίρεσας.

### 5. Συνταγματικές επιφυλάξεις για το άρθρο 30.

Η νέα μορφή για το άρθρο 30 εγείρει σοβαρά ζητήματα συνταγματικότητας, καθώς περιορίζει υπέρμετρα το δικαίωμα αποτελεσματικής δικαστικής προστασίας (άρθρο 20 Συντ.) και θίγει τις αρχές της αναλογικότητας, της ίσης μεταχείρισης και της ασφάλειας δικαίου.

Κύριοι,

Στην Ανάλυση Συνεπειών του Σχεδίου Νόμου (ΑΣΣΝ)

- τίθεται ως στόχος η ενίσχυση της αποτελεσματικότητας του τομέα των δημοσίων συμβάσεων στην Ελλάδα και η βελτίωση του πλαισίου παροχής έννομης προστασίας καθ' όλο τον κύκλο ζωής των δημοσίων συμβάσεων καθώς καταγράφεται ως προβληματική η υστέρηση της αποτελεσματικότητάς του παρόλες τις σημαντικές ρυθμιστικές αλλαγές που έχουν επέλθει τα τελευταία χρόνια,
- δηλώνεται ότι επιδιώκεται η αποτροπή της άσκησης παρελκυστικών προδικαστικών και δικαστικών προσφυγών στο πεδίο των δημοσίων συμβάσεων, ούτως ώστε η έννομη προστασία στο εν λόγω πεδίο να παρέχεται με όρους ταχύτητας και αποτελεσματικότητας.

Με αυτή την δηλωμένη στόχευση – στην οποία προφανώς συμφωνούμε όλοι οι εμπλεκόμενοι στον τομέα παραγωγής δημοσίων συμβάσεων - **θα πρέπει άμεσα να αποσύρετε όλα τα προβληματικά σημεία που αναδείχθηκαν ανωτέρω** και - σε συνεργασία με τους φορείς εκπροσώπησης της αγοράς των δημοσίων συμβάσεων και δη με τους φορείς εκπροσώπησης της αγοράς των δημοσίων συμβάσεων έργων - να επανασχεδιάσετε με τέτοιο τρόπο τις προτεινόμενες διατάξεις ώστε πράγματι να εξυπηρετούν τους στόχους που θέτετε και όχι να αντιβαίνουν στις Ενωσιακές Οδηγίες περί αποτελεσματικής δικαστικής προστασίας και κυρίως να ακυρώνουν τον ίδιο τον σκοπό της προδικαστικής και δικαστικής προστασίας που είναι η διαφάνεια και η αναζήτηση του ορθού και όχι η δημιουργία εμποδίων και αποτρεπτικών αντικινήτρων.

Θεωρούμε ότι είναι ευνόητο σε όλους ότι η έννοια της αποτελεσματικότητας που υιοθετείτε στην επιχειρηματολογία της ΑΣΣΝ δεν εξαντλείται στην χρονική διάρκεια μίας εκτελούμενης δημόσιας σύμβασης αλλά κυρίως αφορά στην βέλτιστη αξιοποίηση των δημοσιονομικών δαπανών που δεσμεύονται σε αυτήν. Και υπό αυτό το πλαίσιο εάν επιμείνετε στις σχετικές διατάξεις του προτεινόμενου νομοσχεδίου θα οδηγηθούμε με βεβαιότητα σε εκτίναξη του κόστους υλοποίησης των δημοσίων συμβάσεων που χρηματοδοτούνται τόσο από εθνικούς πόρους όσο και από ενωσιακά κονδύλια του ΕΣΠΑ και του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας καθώς ανέλεγκτοι φωτογραφικοί όροι θα ενσωματώνονται χωρίς φόβο ενδεχομένως στις διακηρύξεις καθιστώντας μηδενικές τις πιθανότητες ανάπτυξης ανταγωνισμού στη διαγωνιστική διαδικασία.

Μετά τιμής,

Για την ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ των Εργοληπτικών Οργανώσεων  
ΠΕΔΜΕΔΕ, ΠΕΣΕΔΕ και ΣΑΤΕ

Ο Πρόεδρος της ΠΕΔΜΕΔΕ

Η Πρόεδρος της ΠΕΣΕΔΕ

Ο Πρόεδρος του ΣΑΤΕ

Κωνσταντίνος Γκολιόπουλος

Μαρία Τσιομπάνου

Ζαχαρίας Αθουσάκης